

Тема уроку. **Чому знати географію своєї країни так важливо?**

Об'єкти вивчення і методи досліджень фізичної та суспільної географії України. Джерела географічної інформації.

Мета: ознайомити учнів зі змістом курсу фізичної і суспільної географії України, предметом і методами географічних досліджень; продовжити формування навичок роботи з різноманітними джерелами географічних знань, розвивати логічне мислення, навички аналізу матеріалу, що вивчається. Виховувати патріотизм, національну гордість за державу, в якій ми живемо

Тип уроку: формування нових знань, умінь, навичок.

Обладнання: Фізична та політико-адміністративна карти України, глобус, електронний атлас України (Інституту передових технологій), державна символіка України: мелодія державного гімну, герб та прапор.

Опорні поняття: карта, глобус, атлас, географічне положення, методи географічних досліджень.

Базові поняття: політико-адміністративний поділ, адміністративна одиниця.

Географічна номенклатура: країни, що мають морські та сухопутні кордони з Україною, та їх столиці.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Звучить державний гімн України. Учитель разом з учнями співає один куплет гімну. Фрагмент відеофільму «Моя Батьківщина».

II. Актуалізація опорних знань і вмінь учнів

1. Прийом «Бліцопитування»

- Згадайте, які розділи та теми географічної науки ми з вами вже вивчили.
- Згадайте та назвіть коротко зміст матеріалу шкільного курсу географії 6-го класу.
- Згадайте та назвіть коротко зміст матеріалу шкільного курсу географії 7-го класу.
- Як ви гадаєте, над чим ми будемо працювати у 8-му класі?

2. Прийом «Географічний вернісаж»

Цього року ви вивчати мете дуже важливу частину нашої планети, територію нашої Батьківщини — України. Ви дізнаєтеся про природні процеси та явища, характерні для території України, а також про її населення.

У1 Об'єкт вивчення фізичної та суспільної географії України

Ви вже знаєте, що географія вивчає Землю, людей, які на ній живуть, та їхню господарську діяльність. Для того щоб дослідити всю різноманітність об'єктів і процесів, що існують на Землі, знадобилася ціла система наук. Більшість із них можна об'єднати у дві групи — фізико-географічні та суспільно-географічні науки. Фізико-географічні науки вивчають географічну оболонку в цілому, її компоненти (рельєф, клімат, океани, води суходолу, ґрунти, рослини, тварин) і частини (зокрема, материки, океани, природні зони).

Суспільно-географічні науки досліджують закономірності розміщення та розвитку суспільства у світі, в окремих районах і державах. У 8 класі ці науки допоможуть вам з'ясувати, як і чому змінюється кількість населення світу та нашої країни, який його склад

і структура, умови життя, особливості розселення й трудової діяльності. Особливе місце в комплексі географічних наук посідає картографія. Вона вивчає основи створення карт, досліджує методи їх використання. Об'єктом вивчення географії у 8 класі є територія України, терні риси, зміни в часі та закономірності поширення природних умов і природних ресурсів (багатств), природних комплексів та населення. Курс географії «Україна у світі: природа, населення» є завершальним для вашої природничо-географічної освіти. Тому значна увага під час його вивчення приділятиметься поглибленню та узагальненню вже відомих вам знань із попередніх класів.

Учні отримали випереджальне завдання та принесли фотознімки тих місць, де вони побували влітку. (Де я був влітку?) Можна коротко охарактеризувати цю територію 2–3 реченнями та прикріпити фотознімок на фізичну карту України в тому місці, де знаходиться даний об'єкт. (Можна запропонувати учням зробити таблички з власними прізвищами, аби було зрозуміло хто з них де був, цікаво буде продовжити таку роботу з картою, якщо є декілька класів у паралелі, і повернутися до цього «Вернісажу» на наступному уроці особливо в тому класі, з якого починалася робота).

III. Мотивація навчальної і пізнавальної діяльності

Учитель. Подивіться уважно на карту. З'ясувалося, що всі ви є дослідниками рідної землі, України. Навіть не здогадуючись, ви вже почали знайомитися з географією нашої країни. На наших уроках ми продовжимо це знайомство з використанням наукових методів дослідження.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Прийом «Домашня заготовка»

Учні, що отримали домашнє завдання коротко розповідають, використовуючи малюнки, схеми, діаграми.

3. Прийом «Творча лабораторія»

Постановка проблемних запитань для роботи з картами атласу:

- Назвіть країни, з якими Україна має державні кордони.
- Які країни є сусідами другого порядку (по морю)?

4. Прийом «Мозковий штурм»

Учитель пропонує учням розглянути схему структури методів географічних досліджень та пропонує дати характеристику одного з них, навести конкретні приклади (роботу можна організувати в групах парами з використанням тексту підручника).

«Найдивовижнішою властивістю нашого світу є те, що його можна дослідити». Альберт Ейнштейн

Найважливіші методи географічних досліджень

спостереження

моніторинг

експеримент

моделювання

теоретичні дослідження

експедиційний

дистанційний

картографічний

стаціонарний

5. Прийом «Конференція»

Учні коротко розповідають про окремі методи географічних досліджень.

6. Прийом «Роблю висновок»

Учитель пропонує учням зробити висновок щодо методів географічних досліджень та визначити, які з них будуть використані на період навчання у 8-му класі.

V. Закріплення вивченого матеріалу

Прийом «Практичність теорії»

Учитель пропонує учням, використовуючи картографічний метод досліджень, визначити за допомогою політико-адміністративної карти адміністративні одиниці, з яких складається територія України.

VI. Підсумки уроку

Прийом «Бліцопитування»

- Що вивчає фізична географія України?
- Якими методами досліджень ми будемо користуватися під час вивчення фізичної географії України?

VII. Домашнє завдання

- Опрацюйте матеріал підручника.
- Підготуйте одне запитання, що починається зі слова «Чому».
- Підготуйтеся до виконання практичної роботи.